

ת"פ 10520/12/13 - מדינת ישראל נגד משה אסולין

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 10520-12-13 מדינת ישראל נ' אסולין
בפני כב' סגנית הנשיא, השופטת אורית קנטור
מאשימה מדינת ישראל
נגד
נאשם משה אסולין

החלטה

רקע כללי:

1. בתאריך 14/1/14 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום בו יוחסה לו עבירה של גניבה לפי סעיף 383(א)(1) + סעיף 29 לחוק העונשין וזאת בהמשך להחלטת בית המשפט המחוזי בחיפה בת.פ. 36268-01-13 אשר הורה על העברת הדיון בעניינו של נאשם זה לבית משפט השלום.

2. בתאריך 1/1/14 קבעתי כי בעניינו של הנאשם יוגש כתב אישום חדש אשר יכלול את רשימת עדי התביעה הרלוונטיים לו בלבד, ואכן כתב האישום דלעיל - נשוא סעיף 1 להחלטה, הוגש ביום 14/1/14.

3. בישיבת 16/1/14 כפר הנאשם בעובדות כתב האישום, הודה שעבד כאחראי למשלוחי דואר בבית החולים רמב"ם בחיפה, הודה שהיה מצוי בקשרי חברות של עבודה עם העד ניסים אסולין, והודה בעובדה שהיה ועודנו עובד מדינה.

התיק נקבע אפוא להוכחות ל-4 מועדים - לפרשת תביעה ובהמשך נקבעו מועדים נוספים מסיבות כאלה ואחרות.

4. במהלך שמיעת הראיות התברר כי עד התביעה ניסים אסולין התחמק מהתייצבות בבית המשפט ובית המשפט נאלץ להוציא נגדו צווי הבאה.

ביום 5/10/14 העיד עד התביעה ניסים אסולין כעד תביעה מס' 11 והוכרז כעד עוין בעקבות בקשת ב"כ המאשימה.

בית המשפט קבע כי ההודעות שמסר העד מחוץ לבית המשפט תהיינה קבילות כראיה, בהתאם

עמוד 1

להוראת סעיף 10א(א) לפקודת הראיות ואפשר לב"כ המאשימה לחקור אותו בחקירה ראשית כאילו היא חקירה שכנגד.

בשלב מסוים ביקש העד לצאת להתפנות, אך לא חזר לאולם.

שוב נאלץ בית המשפט להוציא נגדו צו הבאה - ללא שחרור בערובה וקבעתי כי לאור התנהלותו של העד עד כה, תשקול המאשימה את עמדתה כבר עתה.

5. בישיבת 2/4/15 שוב לא התייצב העד. ב"כ המאשימה דיווח כי העד נעצר, הובא בפני בית המשפט, התחייב להגיע אך לא התייצב וביקש לחדש את צו ההבאה.

בהחלטתי בה הוריתי על חידוש צו ההבאה נגד העד ניסים אסולין, ציינתי כי ברור לי שהעד מתחמק במודע מהתייצבות, תוך שממציא תירוצים כאלה ואחרים וחזרתי והמלצתי למאשימה לשקול את המשך צעדיה.

בישיבת 15/7/15 התייצב העד ניסים אסולין, נחקר ע"י ב"כ המאשימה ולאחר מכן ע"י הסניגור ועדותו המפורטת מדברת בעד עצמה.

בתאריך האמור העידו עדי תביעה נוספים ופרשת התביעה למעשה הסתיימה.

6. ביום 11/4/16 ניתנה הכרעת הדין בעניינו של הנאשם. בהכרעת דיני קבעתי כי המאשימה לא עמדה בנטל להוכיח את עובדות כתב האישום מעבר לספק סביר והוריתי על זיכוי של הנאשם.

בהכרעת הדין קבעתי כי גרסת עד התביעה המרכזי, אשר אמור היה להפליל את הנאשם - העד ניסים אסולין - לא הייתה אמינה ומהימנה עלי, אינה עומדת במבחני ההיגיון והסבירות ולא ניתן לבסס על בסיס אמרותיו השונות הרשעה.

לא זו בלבד שלא ניתן להעדיף את האמרות על פני הדברים שנמסרו בעדות, קבעתי כי לא התקיים דבר לחיזוק אותן אמרות כנדרש בסעיף 10א' לפקודת הראיות.

7. קבעתי כי אכן כתב האישום נוסח בצורה כוללנית, מבלי לנקוב במועדים מדויקים, ומבלי לנקוב בכמות הרכוש גנב הנאשם לכאורה מבית החולים.

קבעתי עוד כי אם לקח הנאשם מזון מן המטבח, הרי יש ליתן לכך פרשנות מצמצמת ודווקנית ולקבוע

כי מדובר בכמות מצרכים מזערית, באופן התואם את גרסת הנאשם עצמו.

8. קבעתי עוד כי המאשימה ביקשה ממני להעדיף את החלק התואם את העובדות שניסחה בכתב האישום מגרסאותיו של העד ניסים אסולין והתעלמה מאמירות אחרות שלו כגון שהנאשם איים עליו. קבעתי אפוא בסעיף 16 להכרעת הדין כי המאשימה עצמה בחרה שלא להאמין לרכיב של איומים מצד הנאשם על העד, ולכן תמוה בעיני כיצד היא מבקשת להאמין רק לחלק מהדברים שמסר ולהתעלם מחלק אחר - אין זאת כי המאשימה עצמה לא יחסה לעדותו של ניסים אסולין אמון מלא.

9. עוד קבעתי כי עדי תביעה כאלה ואחרים התייחסו לאמינותו של אותו ניסים אסולין וקבעו כי מדובר "בשקרן גדול".

עדותו של ניסים בבית המשפט היתה רצופה התחמקויות, שקרים, סתירות בין שורה לשורה והתחמקויות, על כן גם קבעתי כי אין אפשרות לקבוע כל קביעה עובדתית על בסיס עדותו של אותו ניסים אסולין ואין לייחס לדבריו כל אמון.

לפיכך, גם דחיתי את עמדת ב"כ המאשימה לפיה יש להעדיף את הדברים שמסר בחקירותיו במשטרה ובפני קב"ט בית החולים רמב"ם.

10. לאחר שניתחתי את עדויות יתר עדי התביעה, קבעתי בסעיף 32 להכרעת הדין שלא זו בלבד שעובדות כתב האישום הכוללניות לא הוכחו מעבר לספק סביר, לא זו בלבד שלא ניתן להעדיף את אימרותיו של העד ניסים אסולין על פני הדברים שמסר בבית המשפט, אלא שבגרסאות עדי התביעה יש לחזק את גרסת הנאשם דווקא.

קבעתי עוד כי עולה מהעדויות שעובדי המטבח בבית החולים רמב"ם לא שמרו על הכללים והנהלים ובמסגרת הפרת הכללים וכי היה מקובל להוציא מהמטבח מצרכי מזון לצורך הכנת ארוחת בוקר לעובדי המרכזייה והדואר, כאשר גם עובדים אחרים היו מצטרפים (סעיף 33 להכרעת הדין).

11. בסיכומי של דבר, קבעתי כי המאשימה לא עמדה בנטל ולא הוכיחה את עובדות כתב האישום וגם אם הנאשם נהג להוציא מוצרי מזון, היה מדובר בנוהל מקובל וידוע, גרסתו של הנאשם לפיה עשה כן באישור עובד מטבח באותה עת לא נסתרה, והמאשימה לא הוכיחה כי הנאשם עשה כן "במרמה, ובלי תביעת זכות בתום לב, בכוונה לשלול את הסחורה שלילת קבע".

12. על הכרעת דין זו בדבר זיכוי של הנאשם אשר ניתנה ביום 11/4/15 לא הוגש ערעור ע"י המאשימה.

13. בתאריך 31/5/16 הגיש ב"כ הנאשם בקשה להחזר הוצאות הגנה ופיצוי, בהתאם להוראת סעיף 80 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ובו ביקש כי בית המשפט יפעיל את סמכותו ויורה על פיצוי המלא של הנאשם בגין ימי המעצר שריצה בתיק ובגין החזר הוצאות הגנתו, בשל האשמה ממנה זוכה.

לבקשה המפורטת צירף הסיגור מסמכים שונים בין היתר בדבר השעייתו של הנאשם מעבודתו בגין העבירה שיוחסה לו בכתב האישום, מסמכים בדבר הוצאות שכר הטרחה ומסמכים רפואיים המתייחסים לנאשם, אשתו ובנו.

בהמשך צירף הסיגור תצהירים כנדרש בסעיף 80 לחוק העונשין.

14. ב"כ המאשימה הגיש תגובתו ביום 7/7/16 בה ביקש לדחות את הבקשה ולקבוע כי לא קמה למבקש עילה לפיצוי על פי סעיף 80 הנ"ל.

המסגרת הנורמטיבית:

15. סעיף 80 לחוק העונשין קובע את הבסיס הנורמטיבי לבקשת נאשם לתשלום אוצר המדינה בגין הוצאות הגנה ופיצוי על מעצר או מאסר (בשל האשמה ממנה זוכה):

"(א) משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד לאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 בסכום שיראה לבית המשפט; במשפט שמנהל קובל רשאי בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור.

(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, סכומי מקסימום להוצאות ולפיצויים האמורים.

(ג) החלטת בית המשפט לפי סעיף זה ניתנת לערעור בפסק דין בפלילים."

סעיף 80 לחוק מונה שתי עילות אשר בהתקיים אחת מהן עשוי הנאשם שזוכה בדין לזכות בפיצוי: א. לא היה יסוד לאשמה. ב. קיימות נסיבות אחרות המצדיקות זאת.

16. פסק הדין המנחה ניתן בע"פ. 4466/98 **דבש נ' מדינת ישראל** (פ"ד נו(3) עמ' 73) (להלן: פרשת דבש). פסק דין זה צוטט בהרחבה בטיעוני ב"כ הנאשם.

התכלית החקיקתית העומדת ביסודה של הוראת סעיף 80 היא ההכרה בנזק העצום שנגרם לנאשם כתוצאה מהליך פלילי שהסתיים בזיכוי, הליך אשר פגע בכבודו ובזכותו של האדם לחירות ואף גרם לו לחסרון כיס.

בפרשת דבש קבע בית המשפט העליון (דברי המשנה לנשיא כב' השופט חשין) כי:

"במהלך הדברים הרגיל מטיל הליך פלילי על נאשם הוצאות ממון. שנית, עקב ההליך הפלילי יכול נאשם שישא אף בנזקי ממון מעבר להוצאות הכרוכות בהליך עצמו. שלישית, מקום שהנאשם הוא אדם מן הישוב - ואולם לא רק כך - יגרום לו ההליך הפלילי צער ובושת, לעיתים קשים ומעיקים. אכן, חזקת חפות עומדת לו לאדם כל העת - עד אם הורשע בדין - ואולם חזקה זו אין בה כדי לנחמו בחיי היום יום או להפיג מהמתח שהוא שרוי בו לעת ההליך הפלילי. חיינו של האדם אינם עוד כשהיו קודם ההליך הפלילי ולעיתים לא יחזרו להיות כשהיו גם לאחר זיכוי בדין. לעת ההליך חשוף, הנאשם לאמצעי דיון שונים, ואלה יש גם בהם לפגוע בזכויות היסוד שלו. מעצר או מאסר, לבד מכך שפוגעים הם - או עשויים הם לפגוע - במאזן הכספי של אדם יש בהם אף כדי להביא להשפלה ולביזוי".

17. בפרשת דבש קבע בית המשפט העליון אבני בוחן ליסוד הנדרש על פי סעיף 80 לפיו לא היה יסוד לאשמה.

כך נקבע כי לא היה יסוד לאשמה כאשר המעשה בגינו הוגש האישום אינו מהווה עבירה או במקום שאין תשתית ראיות מספקת ערב הגשת האישום או במקרה בו הזיכוי צפוי מראש. גם כאשר התביעה נהגה שלא בסבירות ולא בזהירות ראויה, ראוי כי תשא בהוצאותיו של הנאשם ותפצה אותו בגין מעצרו ומאסרו.

18. אשר לעילה בדבר קיום נסיבות אחרות המצדיקות את הפיצוי - נקבע בין היתר בעניין ע.פ. 7826/96 **רייש נ' מדינת ישראל** (פ"ד נא(1), 481) כי השיקולים בדבר קיום אותן "נסיבות אחרות" הינם:

"האם החקירה נפתחה והאישום הוגש בתום לב או שמא הנאשם נפל קרבן לעלילת שווא או לשיקולים זרים, האם החקירה נוהלה באופן ראוי כגון: האם טענת אליבי של הנאשם נבדקה כנדרש והאם נערכה חקירה לעדים שנדרש לחקור אותם, האם התביעה נוהלה באופן שהכבידה על הנאשם ללא הצדקה וכתוצאה נגרמו לו הוצאות יתרות או מעצרו התמשך מעבר לנדרש, האם המשפט התארך יתר על המידה, ללא הצדקה בעוד הנאשם נתון במעצר ובלי שניתן לייחס את התארכות המשפט לנאשם עצמו, האם הנאשם ניסה לשבש את מהלך החקירה או המשפט, האם התברר בדיעבד ואף שמלכתחילה היה יסוד לאשמה, כי לא היה מקום להגיש את כתב האישום, בשל שיקולים מיוחדים

הנוגעים לנאשם, לעניין הציבורי או לנסיבות אחרות, ואם בית המשפט זיכה את הנאשם מחמת הספק בשל העדר ראיות מספיקות או בשל פגם דיוני בניהול המשפט, או שבית המשפט קבע בצורה פסקנית כי הנאשם לא ביצע עבירה.

רשימת השיקולים אינה סגורה ואינה מחייבת".

19. אשר לעילה הראשונה המקימה לנאשם עילה לפיצוי לפיה "לא היה יסוד לאשמת הנאשם" - המבחן הנדרש לקיומה של עילה זו הינו אובייקטיבי - האם נהגה התביעה בסבירות ובזהירות הראויה כאשר החליטה להעמיד לדין את הנאשם על בסיס התשתית הראייתית שהייתה בפניה בתיק.

20. אשר לעילה השנייה המקימה לנאשם עילה לפיצוי, לפיה התקיימו "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" - מדובר בעילה כללית שניסוחה עמום והיא מקנה לבית המשפט גמישות בהפעלת שיקול דעתו.

כפי שציין ב"כ המבקש בסיכומיו, בהלכה המנחה בעניין פרשת דבש חילק בית המשפט העליון את מכלול השיקולים הנבחנים במסגרת עילה זו לשלוש קטגוריות:

נסיבות שעניינן הליכי משפט בכללם.

אופי זיכויו של הנאשם.

נסיבותיו האישיות של הנאשם שזוכה.

בית המשפט העליון קבע רשימת שיקולים שבכוחה לסייע בבחינת השאלה האם התקיימו הנסיבות המצדיקות את פיצוי הנאשם שזוכה כאשר מדובר ברשימה שאינה סגורה ואינה מחייבת ועל פי הפסיקה בפרשת דבש ובפסקי דין מאוחרים לה, יש לפרש עילה זו באופן מרחיב וליברלי ובשים לב לזכויות החוקתיות.

21. מן הצד השני - הזכות שנקבעה בסעיף 80 לחוק העונשין אינה זכות מוחלטת ושיקולים שונים עשויים להביא לכך כי זכותו של נאשם לפיצוי תצטמצם.

בעניין רע"פ 4121/09 עו"ד רותם שגיא נ' מדינת ישראל נקבע בין היתר כי:

"החשש כי חיוב המדינה בהוצאות הגנתו של נאשם ובפיצוי, יביא לרפיון ידיהם של הגורמים המופקדים על אכיפת החוק, הוא חשש שאינו מבוטל ושיש להביאו בכלל חשבון במשקלו הראוי".

22. בע.פ. 5923/07 שתיאורי נ' מדינת ישראל נקבע כי:

"במקרים מסויימים עלול שיקול הדעת הראשוני של גורמי התביעה להתברר בדיעבד, לאחר שלב הבירור המשפטי כשגוי. במקרים אחרים עלולות לחול התפתחויות ראייתיות בשלב המשפט הצובעות את המסכת הראייתית באור שונה מזה שהיה ידוע בטרם פתיחתו. בסוג שלישי של מקרים עשויים השופט או ההרכב היושבים בדין להתבונן בחומר הראיות בדרך שונה מזו שננקטה ע"י התובעים. באלה, באלה וגם באלה לא יהיה בזיכיו של הנאשם כשלעצמו כדי להצביע על כך שהחלטה להעמידו לדין היתה בלתי סבירה בהינתן שבטרם קבלת ההחלטה נשקלו שיקולים עניינים ונערכה בדיקה קפדנית, מקיפה ומקצועית של חומר הראיות".

מן הכלל אל הפרט:

23. לאחר שעיינתי בטיעוני הצדדים, בפסקי הדין אליהם הופנית ובנסיבות אותן פירטתי בהרחבה בהכרעת דיני, אני קובעת כי קמה לנאשם הזכות נשוא סעיף 80 לקבל מאוצר המדינה תשלום בגין הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו.

אני קובעת כי בעניינו של הנאשם התקיימו שתי העילות, אשר בהתקיים אחת מהן הוא עשוי לזכות בפיצוי, שכן ראשית, לטעמי ומכח קביעותי בהכרעת הדין לא היה יסוד לאשמת הנאשם על בסיס חומר הראיות שהיה בידי המאשימה ושנית - קיימות נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי.

24. כפי שקבעתי בסעיף 10 להכרעת הדין, כתב האישום נוסח בצורה כוללנית, מבלי לנקוב במועדים מדויקים ומבלי לנקוב בכמות הרכוש שנגנבה לכאורה מבית"ח. קבעתי עוד, כי אי נקיבה ולו בהערכה גסה של הכמויות הנטענות, מוביל בהכרח למסקנה כי יש ליתן לכך את הפרשנות המצמצמת והדווקנית ומעבר לכך, יש בכך פגיעה ממשית ביכולתו של הנאשם להתגונן מפני העבירה שיוחסה לו.

אכן, נותרו עלומים מספר מקרים בהם נטען כי הנאשם גנב את רכושו של ביה"ח, נותרו עלומים מספרי הביצים, הירקות, הפירות, הקפה והסכום שנגנבו, שלא נדבר על התאריכים המדויקים, למעט תיאור כללי של "במספר מקרים... במהלך ימי שישי".

25. כפי שציינתי עוד בהכרעת הדין, המאשימה בחרה לאמץ חלק מזערי מגרסתו של העד ניסים אסולין והתעלמה מדברים אחרים באמירותיו שהפלילו את הנאשם בעבירות אחרות, לרבות עבירת איומים.

כפי שציינתי בסעיף 16 להכרעת הדין - המאשימה בחרה שלא להאשים את הנאשם באיומים על ניסים אסולין (המכונה "ניסו"), הגם שזה חזר על כך מספר פעמים באמרותיו השונות. כפי שציינתי - הדבר אומר דרשני: המאשימה עצמה בחרה שלא להאמין לרכיב זה בעדותו של ניסים אסולין, לפיו הנאשם לכאורה איים עליו לאחר חשיפת הפרשה. על כן גם תהיתי כיצד מבקשת ממני המאשימה להאמין לחלק מהדברים שמסר ניסים אסולין באמרותיו, הגם שזה ציין לעיתים כמויות של רכוש שהוצא לכאורה על ידי הנאשם, כשבכתב האישום היא אינה מייחסת לנאשם את עבירת האיומים הנטענת ואינה מייחסת לו את הוצאת כמות הסחורה לה טען ניסים אסולין בחלק מהודעותיו.

מכאן, הסקתי שהמאשימה עצמה לא ייחסה לעדותו של ניסים אסולין אומן מלא.

26. כל אלה מביאים אותי למסקנה שהתקיים הרכיב של "לא היה יסוד לאשמה" הנדרש לצורך פסיקת הוצאות הגנה לפי סעיף 80 לחוק העונשין.

27. יותר מכך - נחה דעתי כאמור, כי בענייננו מתקיימות נסיבות אחרות המצדיקות מתן פיצוי, באשר עלו תוך כדי ניהול ההליך בפניי.

כפי שציינתי מספר פעמים בהחלטות שניתנו במהלך שמיעת הראיות, התנהלותו של ניסים אסולין לכל אורך ההליך בפניי, לרבות ניסיונות ההתחמקות שלו מלהגיע לביהמ"ש, הגעתו והיעלמותו במהלך פרשת התביעה כשעדיין נחקר בחקירה ראשית ויותר מכל אלה, חקירתו הנגדית, היו צריכים לשמש "כתמרור אזהרה" למאשימה שלא ניתן לבסס כל ממצא עובדתי פוזיטיבי על בסיס עדותו של עד זה ומכל מקום, באין דבר לחיזוק - וכפי שקבעתי לא היה כזה, לא ניתן היה להרשיע את הנאשם על בסיס אמרותיו של ניסים אסולין.

28. לא זו אף זו, אלא שמרבית עדי התביעה התייחסו לאמינותו של אותו ניסים אסולין: עד התביעה ישראל שרון דהן - חברו הקרוב לכאורה, מסר כי "ניסו הוא שחקן כפול, שקרן, ואין לו עמוד שדרה". עדת התביעה הלן ממן מסרה כי "ניסו היה שחקן גדול וכי היא איננה מאמינה לו גם בעוד 20 שנה". עדת התביעה מאיה ציפרסון מסרה כי "תפסה את ניסו בהרבה שקרים וכי הוא שקרן פתולוגי שלא מרגיש בעצמו בגבול שבין אמת לשקר". עדת התביעה אנג'ליקה אברמוב אף היא אישרה כי ניסו הוא "שקרן בהחלט".

29. גם בעדותו בפניי, לאחר שהוכרז עד עוין, נחקר על ידי ב"כ המאשימה בחקירה שכנגד ולאחר מכן ע"י הסנגור בחקירה שכנגד, הייתה עדותו של ניסו - ניסים אסולין, רצופה התחמקויות, שקרים, סתירות בין שורה לשורה והתחמקויות (סעיף 22 להכרעת דיני).

30. לכל אלה היה ער ב"כ המאשימה שניהל את ההליך, כשפעם אחר פעם ביקשתי ממנו כי תיבחן מחדש עמדת המאשימה ביחס לאישום זה שבפניי כנגד הנאשם, אך לא קיבלתי תשובה.

למותר לציין, כי לא הוגש ערעור על הכרעת הדין בה זיכיתי את הנאשם מכל וכל וקבעתי את הקביעות שקבעתי בהכרעת הדין.

31. בהכרעת הדין קבעתי כי גם אם הנאשם נהג להוציא מדי פעם מוצרי מזון כגון ירקות, ביצים וכלים חד פעמיים, הראיות אותן הביאה המאשימה, כמו גם ההגנה, הצביעו על כך שהיה מדובר בנוהל מקובל וידוע, גרסתו של הנאשם לפיה עשה כן באישור עובד מטבח אותה עת - לא נסתרה, במטבח ביה"ח לא הייתה הקפדה על הנהלים, כשבפועל עלה מן הראיות כי עובדים יכלו להוציא מוצרי מזון בכמויות לא גדולות לצורך צריכה במקום כפי שקבעתי שעשה הנאשם.

32. אשר על כן, אני קובעת כי בעניין המשפט שנפתח נגד הנאשם - נשוא כתב האישום בפניי - לא היה יסוד לאשמה וקיימות נסיבות אחרות אותן פירטתי לעיל המצדיקות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו בשל האשמה ממנה זוכה כליל כשעל זיכוי זה לא הוגש כל ערעור מטעם המאשימה.

חישוב גובה הוצאות ההגנה והפיצוי לו זכאי הנאשם

33. הנאשם נעצר במהלך יום עבודה ושהה 3 ימים במעצר לראשונה בחייו, בעוד אשתו נאבקה במחלת הסרטן - כך עלה מן העדויות ומן העובדות ואין מחלוקת לגבי עובדות אלה.

אין חולק כי מטבע הדברים, מעצרו של הנאשם והשעייתו מהעבודה לתקופה ממושכת כאשר לאחר מכן הוגש נגדו כתב אישום בו יוחסה לו עבירת הגניבה, הכתימו את שמו הטוב והטביעו על מצחו אות קין. הסנגור צירף לסיכומי פרסומים מכלי התקשורת, במיוחד המקומיים, המתייחסים לפרשייה זו בה נעצרו אומנם אחרים, אך גם הנאשם עצמו.

34. הסנגור טען לנזקים נוספים כגון פגיעה בתא המשפחתי, בשל הטראומה שנגרמה לאשת הנאשם, עקב החיפוש והמעצר, מצבה הבריאותי, לפני ואחרי המעצר וכן מצבו הבריאותי של הנאשם ושל ילדיו. הסנגור הפנה גם לנזק הכלכלי שנגרם לנאשם, שכן בשל מעצרו והשעייתו הצטמקה הכנסתו - תוספת עבור שעות נוספות נשללה ממנו והופחתה לשכר בסיס ואף לאחר חזרתו לעבודה מתברר כי נפגעה יכולת השתכרותו. הנאשם היה מפרנס יחיד והמשפחה נקלעה לחובות רבים שחייבה לקחת הלוואות.

הסנגור טען גם לפגיעה נפשית שנגרמה לנאשם עקב המעצר וההליך הפלילי, כשלבדבריו הוא

נמצא תחת מעקב, בטיפול פסיכיאטרי ומטופל תרופתית.

35. אשר להוצאות ההגנה, ציין הסנגור כי קיימים 2 סוגי הוצאות - הוצאות בפועל ושכ"ט עו"ד, כאשר ביחס לשכ"ט עו"ד התוספת לתקנות הפיצויים מפרטת את הסכום המרבי שניתן לקבל בהתאם לשירות שניתן ולערכאה בה התקיים ההליך. בסעיפים 126-127 לסיכומי, פירט הסנגור את ההוצאות שהוציא הנאשם לצורך צילום חומר החקירה ועבור ייצוגו על ידי סנגורו הנוכחי שהינו סנגור פרטי. הסנגור צירף חשבונית מס/קבלה בדבר התשלומים האמורים.

36. הסנגור גם הפנה לסעיף 8 לתקנות הפיצויים הקובע כי סכום הפיצויים המרבי בעד יום מעצר או מאסר, הינו החלק ה-25 של השכר הממוצע במשק ביום מתן החלטת ביהמ"ש.

נכון למועד הגשת הבקשה עומד השכר החודשי הממוצע במשק על 9,650 ₪ ועל כן, סכום הפיצוי המרבי עבור שהות של יום במעצר או במאסר, עומד על סך של 386 ₪ $3 \times 1,158 = 386$ ₪.

37. לאור כל אלה, טוען הסנגור, כי סך החזר הוצאות ההגנה המרבי ופיצוי הנאשם בגין מעצרו, עומד על סך של 21,398 ₪ בתוספת מע"מ כחוק (וזאת לפי תקנה 9 (ג) לתקנות הפיצויים).

38. הסנגור טען עוד כי בנסיבות העניין צודק לקבוע תשלום הוצאות בעד שכ"ט עו"ד גבוה ב-50% מזה הקבוע בתקנות - כמפורט בתקנה 9 (ב) לתקנות הפיצויים, כך שלסכום הכולל יתווספו 9,861.5 ₪, בתוספת מע"מ כחוק ובסה"כ - 31,259.5 ₪, בתוספת מע"מ כחוק.

39. הסנגור טען עוד כי סכום ההוצאות הכולל שהוצא על ההליך מגיע לכדי 40,577.1 ₪ ובשים לב לעיקרון החזרת המצב לקדמותו, ראוי לזכות את הנאשם בתוספת של 50%.

הסנגור חזר וציין כי לנאשם ולמשפחתו נגרם סבל רב בשל השמתו של הנאשם במעצר ובשל ניהול ההליך הפלילי נגדו, הגשת כתב האישום נגרמה עקב פעולות לא תקינות של רשויות החקירה והתביעה, אשר ללא פעולות אלה כלל לא היה נעצר וכלל לא היה מתנהל נגדו הליך פלילי. אכן אין סכום כסף שיכול לפצות את הנאשם על העוול שנעשה לו ולהשיב לו 4 וחצי שנים מחייו, אך ניתן להורות על החזר הוצאות הגנה ומתן פיצוי ככל שמאפשר זאת החוק.

40. ב"כ המאשימה כאמור ביקש מביהמ"ש לדחות את הבקשה, אך התייחס בטיעונו לרכיבי הפיצוי נשוא סעיף 80 באופן פרטני.

ב"כ המאשימה ציין כי הנאשם לא הביא כל הוכחה בנוגע לכלל הנזקים הכלכליים שנגרמו

לפרנסתו, לא הביא ראיות לנזק שנגרם לו ולבני משפחתו ובפני ביהמ"ש לא הונחה ראיה או ראשית ראיה לנזק נטען כזה: לא כלכלי, לא חברתי ולא רפואי.

41. ב"כ המאשימה ציין כי הפיצויים נשוא סעיף 80 מוגבלים להוצאות ההגנה ולפיצוי בגין ימי המעצר והנאשם אינו זכאי לפיצוי בגין נזקים אחרים, אשר לטענתו נגרמו לו עקב המשפט.

אני מוצאת טעם בדבריו של ב"כ המאשימה לעניין זה - אכן, סעיף 80 לחוק העונשין מאפשר מתן פיצוי לנאשם שזוכה - ניתנת לו הזכות לקבל פיצוי בגין ימי המעצר והוצאות הגנתו, זאת ותו לא.

אשר לימי המעצר המזכים בפיצוי תקנה 8 (א) לתקנות קובעת את שיעור אותו פיצוי, ביחס לשכר הממוצע במשק.

אשר להוצאות ההגנה, הרי הפיצוי מוגבל לסכומים הקבועים בתקנות סדר הדין (פיצויים בשל מעצר או מאסר, התשמ"ב - 1982).

42. אכן, תקנה 9 (ב) לתקנות הנ"ל מאפשרת בנסיבות מן הצדק לקבוע לנאשם תשלום הוצאות בעד שכ"ט עו"ד גבוה מזה שנקבע, אך בשיעור שלא יעלה על 50%. אין מניעה כי ביהמ"ש גם יקבע כי גובה הפיצוי יהיה נמוך מהתקרה.

43. כפי שקבעתי לעיל, בעניינו של נאשם זה קיימת הצדקה כי אוצר המדינה ישלם את הוצאות הגנתו ויפצהו בגין ימי מעצרו, לאור מכלול הנסיבות דלעיל, מהן עולה כי לא היה יסוד לאשמה ומכל מקום, הנסיבות שהוכחו בפניי ואשר אליהן התייחסתי בהרחבה, מצדיקות זאת.

44. הסנגור אומנם צירף לטעונו מסמכים רפואיים רבים, המתייחסים למצבם הבריאותי של הנאשם, אשתו וילדיו, לרבות מצבם הנפשי, אך לא צירף תצהיר או חו"ד מהן עולה כי קיים קשר סיבתי מובהק בין ההליך שנוהל לבין הנזקים שנגרמו לכאורה. כמו כן, לא הובאה ראיה בדבר נזקים ממשיים הראויים לפיצוי כשלא נטען בדבר קשר סיבתי כלשהו בין אירוע החקירה והגשת כתב האישום לבין אותם נזקים.

כאמור, אני מוגבלת בהטלת הוצאות הגנה - הוצאות בפועל ושכ"ט עו"ד, כמו גם פיצוי בגין המעצר.

45. אשר לפיצוי בגין ימי המעצר, אני מקבלת את חישובו של הסנגור - הנאשם שהה לשווא 3 ימים

מאחורי סורג ובריוח במעצר לצורך חקירה, חקירה שהניבה את זיכוי המלא, ולכן הפיצוי לו זכאי הנאשם בגין המעצר עומד על סך של 1,158 ₪.

46. החזר הוצאות ההגנה, לרבות הוצאות שכה"ט שפורטו בסעיף 147 לסיכומי הנאשם עומד על סך של 20,240.10 ₪.

47. לכאורה אפוא, סך כל החזר הוצאות ההגנה המרבי ופיצוי הנאשם בגין מעצרו עומדים על סך של 21,398 ₪ בתוספת מע"מ כחוק, כפי שטען הסנגור בסעיף 129 לסיכומיו.

48. אינני סבורה כי יש הצדקה לקבוע תשלום הגבוה ב-50% מזה הקבוע בתקנות, כנטען בסעיף 130 לסיכומים, אך לאור הערותי החוזרות ונשנות למאשימה לשקול עמדתה לאור התנהלות של עד התביעה המרכזי שלה, לאורך מספר ישיבות רב באופן שהצריך דחיות נוספות וקיום ישיבות נוספות, אני סבורה כי יש מקום להטיל הוצאות הגנה ושכ"ט אשר התחייבו מאותן דחיות באופן שלסכום הכולל שקבעתי לעיל, יתווסף סכום שלא יעלה על 50% מזה הקבוע בתקנות ומכל מקום אני מעמידה את סכום הוצאות ההגנה, לרבות שכ"ט עו"ד על סך של 30,000 ₪ בתוספת מע"מ כחוק.

סכום זה ישולם לנאשם בתוך 45 יום מיום החלטה זו הניתנת בהעדר הצדדים ואשר תישלח אליהם.

49. אשר ליתר הנזקים שנגרמו לנאשם לטענתו בגין החקירה, ניהול ההליך והאישומים שהוגשו נגדו, אין מניעה כי יגיש תביעה נזיקית, בין היתר, בהסתמך על סעיף 42א לפקודת הראיות.

ההחלטה תישלח לצדדים.

ניתנה היום, כ' אב תשע"ו, 24 אוגוסט 2016, בהעדר הצדדים.